

# HMS-DATABLAD

## 1. Identifikasjon av kjemikaliyet og ansvarlig firma

Utgitt dato	25/09-2006
Kjemikaliet navn	Kevlar Produkter
Ikke deklareringspliktig pga.	Ikke merkepliktig produkt.
Kjemikaliet bruksområde	ISOLASJONSMATERIALER

Firmanavn	Bagges AS
Postadresse	Industriveien 15
Postnr.	2020
Poststed	Skedsmokorset
Land	NORGE
Telefon	+47 64 83 50 00
Telefaks	+47 64 83 50 50
E-post	firmapost@bagges.no
Hjemmeside	http://www.bagges.no
Utarbeidet av	Hydro Production Partner, Anne Synnøve Vidnes
Nødtelefon	Giftinformasjonen:22 59 13 00

## 2. Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

CAS-nr.	EC-nr.	Komponentnavn	Innhold	Merking/klassifisering
65997-17-3	266-046-0	Glassoksid, kjemikalier	~ 10 %	
24938-60-1		Polymer (aramidtype) (C14H10N2O2)n	> 90 %	
7429-90-5	231-072-3	Aluminiumpulver (stabilisert)	~ 3 %	F; R10, R15
Kolonneforklaring		CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m3, ppb, ppm, vekt%, vol%		
Symbolforklaringer		T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Øksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.		
Komponentkommentarer		Komponent 1: Produsent oppgir at disse fibrene ikke omfattes av merkingen i direktiv 97/69 EC.  Noen av produktene har tekstilduken applikert på en tynn aluminiumsfolie som er bundet til teksten ved hjelp av et polymerisk lim.		

## 3. Viktigste faremomenter

Farebeskrivelse	<p>Produktet er et ferdig bearbeidet produkt (artikkel) og er derfor ikke underlagt Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier (2005).</p> <p><b>HELSE:</b> Ved korrekt og normal bruk forventes ingen helsefare. Evt. risiko er knyttet til støvdannelse f. eks. ved bearbeiding av produktet.</p> <p><b>BRANN OG EKSPLOSJON:</b> Ved oppvarming til dekomponering kan det dannes giftige gasser og røyk fra produktet.</p> <p><b>MILJØ:</b> Ikke kjent for å utgjøre noen fare for miljøet. Skal likevel behandles med forsiktighet og ikke avhendes eller slippes ut i naturen.</p>
-----------------	---

## 4. Førstehjelpstiltak

Generelt	Normalt er det lav eksponering fra dette produktet. Ved bearbeiding kan en få
----------	---

	støvdannelse.
Innånding	Ved innånding av støv fra produktet (f.eks. ved sliping o.l.): Flytt straks den eksponerte til frisk luft. Pasienten skal pusse nesen og skylle nese, munn og svelg med vann. Kontakt lege ved kraftig hoste, pustevansker eller andre ubehag.
Hudkontakt	Ved evt. hudkontakt med støv, vask godt med såpe og vann.
Øyekontakt	Gni ikke i øyet! Skyll med rikelig vann (åpne øyelokk) i minst 10 minutter. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Svelging	Drick 1-2 glass vann. Kontakt lege ved vedvarende ubehag
Informasjon til helsepersonell	Giftinformasjonen kan gi opplysninger om kjemikaliers giftighet og behandling av forgiftninger, telefon 22 59 13 00.

## 5. Tiltak ved brannslukning

Passende brannslukningsmiddel	Slukningsmiddel velges mht. omgivende brann.
Brann- og eksplosjonsfarer	Ved brann eller sterk oppvarming vil produktet kunne dekomponere. Ved oppvarming til dekomponering kan det dannes irriterende røyk og gasser, samt oksider av karbon, aluminium og nitrogen. De polymeriske komponentene i limet vil kunne danne giftige forbrenningsprodukter.
Personlig verneutstyr	Bruk friskluftsmaske når stoffet er involvert i brann.

## 6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Unngå støvdannelse. Unngå innånding av støv. Unngå hud og øyekontakt med støv fra produktet. Bruk personlig verneutstyr, se under punkt 8.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre produktet fra å komme i kontakt med drikkevannskilder. Forhindre at støv fra produktet blir transportert vekk i luften av vinden
Metoder til opprydding og rengjøring	Bruk en støvsuger med høyeffektivt filter (HEPA-filter) for fjerning av mindre biter og støv. Ved børsting: Fukt område som skal børstes. Avhendes i henhold til pkt. 13.
Andre anvisninger	Sørg for å etablere et godt system for håndtering og rengjøring.

## 7. Håndtering og oppbevaring

Håndtering	Unngå støvutvikling og innånding av fiber. Hold nivået på støvutvikling til et minimumsnivå og under verdiene på punkt 8. Unngå hud- og øyekontakt med støv. Bruk personlig verneutstyr, se under punkt 8. Bruk personlig verneutstyr, se under punkt 8.
Oppbevaring	Lagres i lukket beholder ved romtemperatur. Forslag til emballasje: solid plast eller plastsekker.

## 8. Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

### Administrative normer

CAS-nr.	EC-nr.	Komponentnavn	8 t. normverdi	ppm/mg/m <sup>3</sup>	Kort normverdi	ppm/mg/m <sup>3</sup>	Norm år
65997-17-3	266-046-0	Glassoksid, kjemikalier	1	fiber/cm <sup>3</sup> , K			2003

### Eksponeringskontroll

Annen informasjon	Norm for polymer (aramidtype) er oppgitt av utenlansk produsent til 5 mg/m <sup>3</sup> . Personlig verneutstyr skal være CE-merket og testet i henhold til relevant CEN-standard. Øyeskylleflaske skal forefinnes på arbeidsplassen.
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sørg for god ventilasjon. Mekanisk ventilasjon eller punktavsug kan være nødvendig ved støvende arbeidsoperasjoner.
Åndedrettsvern	Åndedrettsvern er ikke nødvendig ved normal bruk av produktet. Ved mekanisk bearbeidelse (sliping, skjæring o.l.) av herdet, hardt produkt: Benytt støvmaske med filter P3, evt hel friskluftsmaske ved høye støvkonsentrasjoner.
Håndvern	Det anbefales bruk av vernehansker f.eks: industrielle skinnbaserte hansker med nitrilgummi. Sørg for at hanskene er hele, uten hull og rifter.
Øyevern	Bruk tettsluttende vernebriller
Annet hudvern enn håndvern	Benytt tett vevede verneklær som gir god beskyttelse ved støvende arbeidsoperasjoner.
Annen informasjon	OBS! God personlig hygiene er viktig ved kontakt med støv fra produktet.

## 9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Fibrøst. Fast stoff.
---------------	----------------------

Lukt	Ingen lukt.
Farge	Hvit. Unntatt GKH-produktene som er brunaktig.
Løselighetsbeskrivelse	Uløselig i vann.
Relativ tetthet	<b>Verdi:</b> 2.5 g/cm <sup>3</sup> (glass)
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	<b>Verdi:</b> 700 °C

## 10. Stabilitet og reaktivitet

Farlige spaltningsprodukter	Ved oppvarming til dekomponering kan det dannes irriterende røyk og gasser, samt oksider av karbon, aluminium og nitrogen. De polymeriske komponentene i limet vil kunne danne giftige forbrenningsprodukter.
Stabilitet	Stabil og lite reaktiv ved normal bruk og riktig lagring.

## 11. Opplysninger om helsefare

### Toksikologiske data fra komponenter

#### Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Ved korrekt og normal bruk forventes ingen helsefare. Evt. risiko er knyttet til støvdannelse. Støv kan irritere luftveier og lunger.
Innånding	Støv virker irriterende på luftveiene.
Hudkontakt	Støv irriterer huden.
Øyekontakt	Støv irriterer øynene.
Svelging	Støv kan gi kortvarig irritasjon og forstyrrelse av mage- tarmsystemet.

## 12. Miljøopplysninger

### Toksikologiske data fra komponenter

#### Øvrige miljøopplysninger

Mobilitet	Lite løselig i vann.
Biologisk nedbrytbarhet	<b>Kommentarer:</b> Kommentarer: Lite løselig i vann.
Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ikke kjent for å utgjøre noen fare for miljøet. Skal likevel behandles med forsiktighet og ikke avhendes eller slippes ut i naturen.

## 13. Fjerning av kjemikalieavfall

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliene	Ikke klassifisert som farlig avfall. Avfall fra produktet has i lukket beholder og leveres til godkjent fyllplass. Må ikke brennes. Større mengder må leveres godkjent deponi.
---	--

## 14. Opplysninger om transport

Andre relevante opplysninger	Ikke klassifisert som farlig gods i henhold til ADR, RID, IMDG eller IATA. Sørg for at produktet er pakket slik at det ikke er fare for at støv kan unnsnippe med vinden under transport.
------------------------------	---

## 15. Opplysninger om lover og forskrifter

Sammensetning på merkeetiketten	Glassoksid, kjemikalier: ~ 10 % ,Aluminiumpulver (stabilisert): ~ 3 %
S-setninger	S22 Unngå innånding av støv.
Andre anmerkninger	Produktet er et fast bearbeidet produkt (artikkel) og er derfor ikke underlagt Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier (2005).
Referanser (Lover/Forskrifter)	Norsk Stoffliste 2005 (Statens forurensningstilsyn, Arbeidstilsynet, Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap). Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (Arbeidstilsynet, best. nr. 361), ADR, RID, IMDG, IATA, Micromedex Tomes CPS System. Forskrift om utarbeidelse, distribusjon m.v. av helse-, miljø og sikkerhetsdatablad. Forskrift om farlig avfall med vedlegg (2003). Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2005).

## 16. Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Erstatter HMS-datablad av	22/04-2004
Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2)	R10 Brannfarlig. R15 Reagerer med vann under dannelse av ekstremt brannfarlige gasser.

---

Utfyllende opplysninger	Produktet skal kun benyttes til det formål det er ment for.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Rev.dato: 11.12.2002 Endringer: Punkt 2,3, 8, 11, 12. Ansv. HPP_ASV  Rev.dato: 22.03.2004 Endringer: Punkt 2 og 16 Ansv. HPP_ASV  Rev.dato: 25.09.2006 Endringer: Punkt 1, 2,3 4, 6, 8, 11, 12, 14, 15, 16. Ansv. HPP_KAB.
Leverandørens anmerkninger	HMS-databladet er utarbeidet, kvalitetskontrollert og godkjent i henhold til gjeldende regelverk. Hydro Production Partner har ikke ansvar for feil eller mangler i opplysninger fra produsent / importør /omsetter. Produsent/leverandør oppgitt i seksjon 1 er juridisk ansvarlig for databladets innhold.
Kvalitetssikring av informasjonen	GK 25.09.2006 Kab